

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Forår 2023
Institution	Tønder Handelsgymnasium.
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mai Klærke og Fanny E. Nørgaard-Nielsen
Hold	2D (inkl. 1.g)

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Sprog og skriftlighed
Titel 2	Ældre litteraturhistorie: Middelalder, renæssance, barok, oplysningstid og romantik
Titel 3	På kanten af samfundet – litteratur og film om kriminalitet, stoffer og social udsathed
Titel 4	Nyeste tid: Autofiktion
Titel 5	Medieforløb: Levende billeder, reklamer og sociale medier
Titel 6	
Titel 7	
Titel 8	

Titel 1	Sprog og skriftlighed
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver:</p> <p>Hanne Vibeke Holst: "Du er fucking sexistisk, Niarn": https://rap3y.files.wordpress.com/2011/09/du-er-fucking-sexistisk-niarn.pdf (Artikel)</p> <p>"Vi er ikke sexiser, bitch": https://politiken.dk/kultur/art5691741/Vi-er-ikke-sexister-bitch(Artikel)</p> <p>"Kong Henrik: "Min kone gør mig til en nar"" https://ekstrabledet.dk/flash/kongelige/danskekongelige/kong-henrik-min-kone-goer-mig-til-en-nar/6770655, 2017 (artikel)</p> <p><i>Blinkende Lygter</i>, Scanbox entertainment, 2000 (Uddrag fra film)</p> <p>"Mor, mor og børn": https://www.etik.dk/kunstig-befrugtning/mor-mor-og-b%C3%B8rn</p> <p>Unicef: "Børn på flugt", 2016: https://www.youtube.com/watch?v=BQAb69KHZJQ</p> <p>Zendium Classic - Bedst i test, 2013: https://www.youtube.com/watch?v=IQfses7giW8</p> <p>Baggrunds- og teoritekster:</p> <p>E-bog: "Ind i sproget på hhx" (iBog): https://indisprogethxx.systime.dk/</p> <ul style="list-style-type: none">- Elementær sproghistorie (kap. 6)- Elementær kommunikationsteori (kap. 5)- Verbal og non-verbal kommunikation (kap. 5)- Sprogets udtryks-og indholdsside (kap. 4)- Denotation og konnotation, nedtoning og optoning (kap. 5) <p>Ordbogen.com: https://www.ordbogen.com/en/</p> <p>"Hjerneboksen på P1" – om dialekter. Podcast 2016: https://www.dr.dk/radio/p1/hjerneboksen-pa-p1/hjerneboksen-pa-p1-2016-09-26/</p> <p>Om forskellen på privat og professionelt sprog: https://da.bab.la/fraser/</p> <p>Dialekter, sociolekter, kronolekter og etnolekter: http://dialekt.ku.dk/</p> <p>Sproghistorie: http://dialekt.ku.dk/sproghistorie/ (alle 9 kapitler)</p> <p>"Kap. 5: Argumentation": https://grundbogiretorik.systime.dk</p>

	<p>”Retorik og argumentation - retoriske virkemidler”: https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc</p> <p>Retoriske virkemidler: http://www.gymdansk.dk/retoriske-virkemidler.html https://indisprogethxx.systeme.dk/?id=200</p> <p>Kommunikation/IT, ibog: ”Billedkomposition”: https://kommitc.systeme.dk/index.php?id=277&L=0</p> <p>Høj/lav stil: https://www.gymdansk.dk/sproglig-stilistik.html</p> <p>Argumenttyper: https://www.youtube.com/watch?v=B-El22WMr_Q https://dansktiden.systeme.dk/?id=288</p> <p>Appelformer: https://danskpaany.systeme.dk/?id=282</p> <p>Om autoritet, ordvalg og konnotationer: Eget materiale (powerpoint)</p> <p>Avistyper (omnibus osv.): Eget materiale (powerpoint)</p>
Omfang	32 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt• demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi• demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge• anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere• analysere og fortolke fiktive tekster analysere og vurdere ikke-fiktive tekster <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge• sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, læreroplæg, opgaveløsning, aflevering, skriftligt skrivemærke

Titel 2	<u>Ældre litteraturhistorie: Middelalder, renæssance, barok, oplysningstid og romantik</u>
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>”Hr. Torbens Datter og Hendes Faderbane” (Folkeviser)</p> <p>”Germand Gladensvend” (Folkeviser): https://kalli-ope.org/da/text/folke2000012904</p> <p>”Kong Lindorm” (Folkeeventyr)</p> <p>TV3: ”Fristet”, sæson 2, afsnit 1 (Reality-program)</p> <p>Thomas Kingo: ”<i>Hver har sin skæbne</i>”, salme 1681</p> <p>David Bailley: ”Vanitas”, maleri 1651</p> <p>Ludvig Holberg: ”Erasmus Montanus”, 1722. HOVEDVÆRK</p> <p>Staffeldt: ”<i>Indvielsen</i>”, 1804</p> <p>Adam Oehlenschläger: ”<i>Guldhornene</i>”, 1802</p> <p>H. C. Andersen: ”<i>Danmark, mit fædreland</i>”, 1850</p> <p>N. F. S. Grundtvig: ”<i>Langt højere bjerg</i>”, 1820</p> <p>Peter Faber: ”<i>Sikken voldsom trængsel og alarm</i>”, 1848</p> <p>Martinus Rørbye: ”<i>Kirurgen Chr. Fenger med hustru og datter</i>”, maleri 1829</p> <p>Steen Steensen Blicher: ”Brudstykker af en landsbydegns dagbog”, 1824. HOVEDVÆRK.</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Barbara Kjær-Hansen m.fl.: ”<i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>”, Systeme 2014. Kapitel 1-5.</p> <p>Sørensen, Mimi & Rangvid, Mads: ”Middelalderens samfund: et slægtssamfund” i <i>Brug Litteraturhistorien (iBog)</i>: https://bl.systeme.dk/</p> <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier (iBog)</i>, Systeme.</p> <ul style="list-style-type: none">• Aktantmodellen i afsnittet ”Litterære metoder” <p>Hoffmann, Thomas: ”Derfor ser vi Paradise Hotel” på Videnskab.dk: https://videnskab.dk/kultur-samfund/derfor-ser-vi-paradise-hotel</p>

	<p>Internet, sange, filmklip mv.:</p> <ul style="list-style-type: none">• Om reformationen: https://www.youtube.com/watch?v=sjIR_67u2Hc• Sorten Muld: ”Bonden og elverpigen”: https://www.youtube.com/watch?v=VVVvWS1Cszw• Filmuddrag: ”Marie Antoinette” 2006 (5 minutter)• Rather homemade productions: ”Oplysningstiden – hvad fanden skete der lige der”: https://www.youtube.com/watch?v=BeNuTibYyLw• ”5 ting du skal vide om Ludvig Holberg”: https://www.youtube.com/watch?v=L38oioiiRbc• ”Guldhornene” – oplæst af Poul Reumert: https://www.youtube.com/watch?v=2mkWrzSD1nM• Pocahontas – Disney (uddrag)• Solsort: ”Danmark, mit fædreland” (sang på Spotify)• Pia Raug: ”Langt højere bjerge”, 1993 (sang på Spotify)• Troels Nørager: ”Lidt om Grundtvig”, Vidnesbyrd.dk 2012: https://www.youtube.com/watch?v=axaCDUQgVOI• ”Romantikken – hvad skete der lige der?”, Rather Homemade Productions, Clio online 2014: https://www.youtube.com/watch?v=bMe-BVNkgBmM
Omfang	78 lektioner á 45 min
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt• anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere• analysere og fortolke fiktive tekster analysere og vurdere ikke-fiktive tekster• perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge• demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden• demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• mangfoldige litterære genrer• billeder, film og øvrige multimodale tekster• mindst én folkevis• litteraturhistorie.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, klasseundervisning, arbejdsspørgsmål, gruppearbejde, individuelt arbejde, dybdelæsning, skriveværksted.

Titel 3	På kanten af samfundet – litteratur og film om kriminalitet, stoffer og social udsathed
Indhold	<p>Tekster til genstand for analyse og opgaver</p> <p>”Blikende lygter”, Tove Ditlevsen, 1947 (Digt)</p> <p>”I et skybrud”, Dy Plambæk, September 2012 (Novelle)</p> <p><i>Nordkraft</i>, Nordisk Film, 2005 (Film) HOVEDVÆRK</p> <p><i>Nordkraft</i>, Jakob Ejersbo, 2002 (roman) i uddrag.</p> <p>Baggrunds- og teoritekster</p> <p>Den nykritiske lagmodel hentet fra: https://www.gymdansk.dk/nykritiken.html</p> <p>Ole Schultz Larsen: <i>Håndbog til dansk - litteratur, sprog og medier</i> (iBog), Systime. Følgende afsnit: https://hbdansk.systime.dk/</p> <ul style="list-style-type: none">• ”3.6 Litterære genrer” om digte: https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=172#c1175• ”Komposition”: https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=155 <p>Søgaard, Søren: <i>Nordkraft fra Bog til film</i>, Gyldendal, 2005: S. 11-12 + 15 + 34-35 + 60-61</p> <p>Gyldendal: Den Store Danske – Symbolleksikon: http://denstoredanske.dk/Symbolleksikon</p>
Omfang	24 lek. á 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt• anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere• analysere og fortolke fiktive tekster• perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge• reflektere over fagets identitet og metoder. <ul style="list-style-type: none">• mangfoldige litterære genrer• billeder, film og øvrige multimodale tekster• mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder

Væsentligste arbejdsformer	Læroplæg, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser, aflevering, skrivteknisk værksted.
-----------------------------------	--

Titel 4	Nyeste tid: Autofiktion
Indhold	<p><u>Teori og baggrund:</u></p> <p>Larsen, Ole Schultz: ”Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier”. Systime ibog 2020. Kap. 3.1 om personkarakteristikker + kap. 4.12 om transaktionsanalyse.</p> <p>Rangvid, Mads og Sørensen, Mimi: ”<i>Perspektiver i dansk – grundbog</i>”, Dansk lærerforeningens forlag 2018, s. 36-56.</p> <p>Christensen, Claus og Jensen, Peter: ”<i>Livsværk – det selvbiografiske i ny dansk litteratur</i>”, Dansk lærerforeningens forlag 2008, s. 15-21.</p> <p>Barbara Kjær-Hansen m.fl.: ”Det 21. århundrede”, afsnit fra kap. 8 i ”<i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>”, Systime 2014.</p> <p>Lise Vandborgs, 2022: ”Pristale til Leonora Christina Skov”: https://litteratursiden.dk/artikler/pristale-til-leonora-christina-skov</p> <p>Om ”Den, der lever stille”: https://forfatterweb.dk/oversigt/zskov00/lever-stille</p> <p>Rangvid, Mads og Sørensen, Mimi: Brug litteraturhistorien, Dansk lærerforeningens Forlag / Systime A/S 2014. Afsnittet ”Flydende identiteter”: https://bl.systime.dk/?id=340</p> <p><u>Primærttekster til analyse:</u></p> <p><u>HOVEDVÆRK:</u> Jepsen, Erling: ”<i>Kunsten at græde i kor</i>”, roman, Borgen 2002 + Filmatisering af Peter Schønau Fog med manuskript af Bo hr. Hansen, 2007</p> <p>”Klovn” (uddrag): https://www.youtube.com/watch?v=x8jBdfb5Ip0</p> <p>Grasten, Puk: ”Den, der lever stille”, 2023 (biograffilm).</p>
Omfang	22 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne har lært at:</p> <ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt- demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi- demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge

	<ul style="list-style-type: none">- anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere- analysere og fortolke fiktive tekster- perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge- demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger-demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning / virtuelle og kreative arbejdsformer/ gruppearbejde / individuelt og pararbejde / skriftligt arbejde.

Titel 5	Medieforløb: Kortfilm, reklamer og sociale medier
Indhold	Teori og baggrund: Filmiske virkemidler: https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmiske-virkemidler Dramaturgi: https://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmens-dramaturgi Aida-modellen: https://intro.systeme.dk/?id=210V Reklametyper og appelformer i reklamer: https://danskitime.dk/?id=182 Primærttekster til analyse: Come Walkabout, 2008: https://www.youtube.com/watch?v=gQGMuxJ0vCc Status: http://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/ny-status/ Prologen til ”Up”: https://www.youtube.com/watch?v=F2bk_9T482g Afraid: https://www.youtube.com/watch?v=MDqxBGL738U A joy story: https://www.youtube.com/watch?v=iR-JFks6uI0 Seven minutes in the Warsaw ghetto: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/film/seven-minutes-warsaw-ghetto Over: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/film/over
Omfang	8 lek. á 45 min.
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: <ul style="list-style-type: none">- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt.- anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere.- analysere og fortolke fiktive tekster.- perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge.- reflektere over fagets identitet og metoder.- selvstændigt udføre metodisk og relevant analyse og fortolkning af forskellige tekster.

	<ul style="list-style-type: none">- analysere trykte og elektroniske medietekster og vurdere disse som led i en kommunikationssituation.- demonstrere kendskab til danske og internationale strømninger inden for litteratur og medier og samspillet med kultur og samfund.- mediehistorie.- tendenser i samtiden.- billeder, film og øvrige multimodale tekster.- medieanalytiske begreber og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser, aflevering.